

Agenda

Vergadering van de commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)

dinsdag 4 maart 2025 van 15:30 tot 15:45

locatie: commissiekamer 3

soort vergadering: regulier

agendastatus: **definitief**

1. Vaststellen agenda

- **Bijlagen**
  - Agenda

2. Dieren in de veehouderij: motie (35746, G) en toezeggingen (T03843 en T03706)

Brief van de minister van LNVN van 18 februari 2025 (35746/28286/31571/36600 XIV, J)

Bespreking brief en status motie en toezeggingen

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunten

- Wenst de commissie over te gaan tot schriftelijk overleg naar aanleiding van de brief van de minister van LNVN van 18 februari 2025 (35746/28286/31571/36600 XIV, J) of kan deze brief voor kennisgeving worden aangenomen?
- Wenst de commissie naar aanleiding van deze brief de status van de motie Visseren c.s. (35746, G), thans niet uitgevoerd, te wijzigen?
- Wenst de commissie naar aanleiding van deze brief de status van toezegging T03843, thans deels voldaan, te wijzigen? (**NB** - De commissie is nog in afwachting van een reactie op nader schriftelijk overleg over toezegging T03843, zie onderstaande toelichting)
- Kan de commissie ermee instemmen de status van toezegging T03706 ongewijzigd te handhaven (thans: openstaand / legisprudentie)?

Toelichting

In haar brief van dinsdagmiddag 18 februari 2025 (35746/28286/31571/36600 XIV, J) gaat de minister van LNVN in op motie 35746, G van het lid **Visseren-Hamakers** c.s. en op twee toezeggingen (T03843 en T03706) van het lid **Visseren-Hamakers** (PvdD). Tijdens het debat over de LNVN-begroting 2025 op 18 februari jl. verwees het lid Visseren-Hamakers naar deze brief.

Motie inzake het handhaven van het verbod op routinematig couperen van biggenstaarten (35746, G)

- In de brief van 18 februari jl. merkt de minister van LNVN - onder verwijzing naar haar eerdere brief van 14 maart 2024 (verslag nader schriftelijk overleg [28286, AB](#)) - op dat haar planning erop gericht is om de amvb dierwaardige veehouderij begin 2025 in internetconsultatie te brengen en dat zij daarmee uitvoering heeft gegeven aan motie 35746, G.
- Tijdens het plenaire debat over de LNVN-begroting 2025 (36600 XIV) op 18 februari

jl. heeft de minister van LVVN in reactie op een vraag van het lid Visseren-Hamakers opgemerkt dat zij van plan is de invulling van de open norm inzake het verbod op het couperen van varkensstaarten op te nemen in de komende amvb dierwaardige veehouderij (zie bijgevoegd concept verslag van dat debat).

- In dit verband kan nog worden opgemerkt dat tijdens de plenaire behandeling van de LVVN-begroting 2025 (36600 XIV) op 18 februari jl. de motie-Visseren-Hamakers (PvdD) c.s. over de gevolgen van uitstel van de invulling van open normen ([36600 XIV, M](#)) is ingediend. De stemmingen over het begrotingsvoorstel en over de motie vinden plaats op 4 maart 2025.

Toezegging over nadere invulling van artikel 1.6 Besluit houders van dieren (T03843)

- In haar brief van 18 februari jl. merkt de minister van LVVN op de Kamer op de hoogte te zullen houden over de voortgang van de eerder ([verslag nader schriftelijk overleg, 36410 XIV, N, blz. 9](#)) aangekondigde beleidsregel over de bescherming van gehouden dieren tegen wolven.
- Tijdens het plenaire debat over de LVVN-begroting 2025 (36600 XIV) op 18 februari jl. is ook gesproken over de uitwerking en handhaving van de norm opgenomen in artikel 1.6 van het Besluit houders van dieren. De staatssecretaris van LVVN gaf desgevraagd aan dat er een brief over de handhaving van de uitwerking norm naar de Kamers zal worden gestuurd zodra dat mogelijk is.
- In dit verband kan overigens nog worden opgemerkt dat de commissie nog in afwachting is van beantwoording van de [brief van 28 januari 2025](#) met nadere vragen over toezegging T03843 (zie overzicht openstaande correspondentie onderaan deze agenda).

Toezegging over het jaarlijks toesturen van cijfers betreffende het aantal ritueel geslachte dieren (T03706)

- Met haar brief van 18 februari jl. voldoet de minister van LVVN aan toezegging T03706 om de Kamer jaarlijks de cijfers over onbedwemde rituele slacht toe te sturen. Op 5 oktober 2023 zijn de cijfers over in Nederland onbedwelmd ritueel geslachte dieren vanaf 2018 tot en met 2022, uitgesplitst per diersoort, toegestuurd ([31571, AK](#)). In de brief van 18 februari zijn de cijfers over 2023 en de cijfers tot 31 augustus 2024, inclusief het Offerfeest opgenomen.
- De commissie LNV heeft op 10 oktober 2023 besloten om toezegging T03706 als legisprudentie aan te merken.

NB - De concept-toezeggingen uit het debat van 18 februari jl. over de LVVN-begroting 2025 (36600 XIV) zijn op vrijdag 28 februari per mail aan u voorgelegd.

● **Bijlagen**

- Initiatiefvoorstel-Thieme over het invoeren van een verplichte voorafgaande bedwelming bij ritueel slachten (31.571), Dierenwelzijn (28.286), Actualisering diergezondheidsregels (35.746), Begrotingsstaten Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en Diergezondheidsfonds 2025 (36.600 XIV); brief van de minister van LVVN over een motie en diverse toezeggingen dieren in de veehouderij (EK 35.746 / 28.286 / 31.571 / 36.600 XIV, J)
- Debat LVVN-begroting 2025, 18 februari 2025

-
- Motie-Visseren-Hamakers (PvdD) c.s. over het handhaven van het verbod op routinematig couperen (35.746, G)
  - Toezegging Nadere invulling art. 1.6 Besluit houders van dieren (36.410 XIV) (T03843)
  - Toezegging Brief cijfers ritueel geslachte dieren (31.571) (T03706)

3. Mededelingen en informatie

- **Ambtelijke toelichting**

A - Rapport van de onderzoeksdienst van de Raad van de EU inzake de digitalisering van de landbouwsector

Op 17 februari 2025 publiceerde het Analyse en Onderzoeksteam (ART) van de Raad van de Europese Unie een rapport over de digitalisering van de landbouwsector. In het rapport worden verschillende technologische ontwikkelingen, zoals drones en autonome tractors, en hun impact op de landbouwsector uitgelicht. Dit rapport is opgesteld door het secretariaat-generaal van de Raad en heeft enkel een informatieve strekking. Het volledige rapport treft u aan als bijlage.

Signaleringen Tweede Kamer documenten:

B - Schriftelijke vragen over handelen en functioneren van de NVWA (33835)

Op verzoek van het lid Visseren-Hamakers (PvdD) heeft de commissie op 18 februari jl. besloten de reactie van de staatssecretaris van LVVN op schriftelijke vragen vanuit de Tweede Kamer over het handelen en functioneren van de NVWA in de commissievergadering van 4 maart 2025 opnieuw onder de aandacht te brengen onder mededelingen en informatie. De reactie van de staatssecretaris opgenomen in de [Aanhangsel van de Handelingen 2024-2025, nr. 1263](#)).

C - Brieven in verband met het TK-debat stikstofontwikkelingen van 20 februari 2025

In de Tweede Kamer vond op donderdag 20 februari 2025 een plenair debat plaats over het onderwerp stikstofontwikkelingen. In verband met dat debat heeft de Tweede Kamer de volgende brieven ontvangen:

- 19 februari 2025: Beantwoording schriftelijke vragen over de aanpak, en het gebruik van de term piekbelasters ([Aanhangsel van de Handelingen 2024-2025, nr. 1343](#));
- 19 februari 2025: Ontwikkelingen rekenkundige ondergrens ([TK 35334, 333](#));
- 19 februari 2025: Beantwoording schriftelijke vragen over ondergrens voor stikstofuitstoot ([Aanhangsel van de Handelingen 2024-2025, nr. 1344](#));
- 20 februari 2025: Toezending expertoordeel Arthur Petersen en peer reviews ([TK 35334, 334](#)).

U kunt het debat stikstofontwikkelingen terugkijken via de volgende link: [TK-debat 20 februari 2025](#).

D - Vervroegen uitrijddatum drijfmest 2025

De minister van LVVN heeft de Tweede Kamer op 20 februari 2025 desgevraagd laten weten de uitrijddatum voor drijfmest op bouwland dit voorjaar niet te vervroegen en te handhaven op 16 maart 2025 ([TK 33037, 582](#)). De minister vroeg de Commissie van Deskundigen Meststoffenwet (CDM) om een spoedadvies over dit onderwerp.

E - Mestverwerking: advies verkenner en beleidsreactie kabinet

In het kader van een van de sporen binnen de *Aanpak mestmarkt* om de huidige druk op de mestmarkt te verlichten, zoals aangegeven in de brief van 13 september 2025 ([TK 33037, 559](#)), heeft de heer Raymond Knops een verkenning uitgevoerd naar de kansen en knelpunten met betrekking tot vergunningverlening voor mestverwerking en mestvergiftiging, en hoe deze kunnen worden opgelost. Op basis van het advies van de verkenner is beoordeeld of er kansen liggen om de vergunningverlening voor mestverwerking en mestvergiftiging op korte termijn te versnellen. Op 24 februari 2025 heeft de minister van LVVN het advies van de verkenner en de beleidsreactie van het kabinet aangeboden aan de Tweede Kamer TK (33037, 583; brief en advies zijn toegevoegd als bijlagen).

- **Bijlagen**

- Rapport van de onderzoeksdienst van de Raad van de EU inzake de digitalisering van de landbouwsector

- brief van de minister van LNV over aanstelling van Raymond Knops als verkenner mestverwerking en zijn advies (24 februari 2025)
- Rapportage mestverkenning (Raymond Knops, 29 januari 2025, 12 p.)

-
- Overzicht van nieuwe Europese wetsvoorstellen en mededelingen (14 februari - 28 februari 2025)
  - Overzicht aanhangige gedelegeerde regelgeving

4. Rondvraag

5. Ter herinnering: openstaande correspondentie commissie LNV

- **Ambtelijke toelichting**

- Hieronder is een overzicht van de openstaande correspondentie weergegeven (dit betreft **brieven**).
- Een overzicht van **wetsvoorstellen** die bij de commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in (schriftelijke) behandeling zijn, is via deze [LINK](#) te raadplegen.
- Een overzicht van LNV-wetsvoorstellen in behandeling bij de **Tweede Kamer** is te raadplegen via deze [LINK](#).

Tabel uitklappen inklappen			
Overzicht openstaande correspondentie			
<u>Verzonden</u>	<u>Onderwerp + link</u> <i>(N)SO: (nader) schriftelijk overleg</i>	<u>Reactietermijn</u>	<u>Toelichting</u>
2025-01-28	NSO - Toezegging T03843 c.a.; Link brief: 36410 XIV/28286	2025-02-27	
2025-01-14	SO - Toezeggingen T03811 en T03841; Link brief: 36600 XIV	2025-02-11	<i>Gedeeltelijke beantwoording 27-01-2025 (in afwachting reactie m.b.t. T03811)</i>
2025-02-28			

De griffier van de commissie,
Warmolt de Boer